

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
 «Кюкяйская средняя общеобразовательная школа им. А.К.Акимова»
 МР «Сунтарский улус(район)»
 Адрес: Сунтарский улус, с. Кюкяй, ул. Н.А.Самсонова, 50 индекс 678275
 к/т: школа 8(41135) 24-7-45,библиотекарь 89659944297
 библиотекарь Саввинова Ксения Егоровна

Отчет проведенных мероприятий

«Учись добывать нужное»

цель: создание необходимых условий и охват всех категорий школьного
 возраста, привлечение внимания к школьной библиотеке как главному
 информационному ресурсу;

задачи: повышение интереса детей к чтению как виду познавательной и
 досуговой деятельности

Дата проведения	Название мероприятий	Форма проведения	Охват читателя
5.10	Өбүгэлэр өтөхтөрүнэн	Маршрутунаан айан	16
16.10	Уруйдан, буйун учуутал, сүдү суруйааччы	Кинигэ выставката	
12.10	Үчүгэйи үксэтиэн, үйэлээби түстүөң	Көңүл үтүө санаа акцията	
23.10	Көлүөнэлэр иитиллибит суруйааччылар	П.Н.Тобуруокап 100 сааһыгар аналлаах лит- муз көрсүһүү	Бары
24.10	Выбор профессии	Показ презентации. Беседа	11 кл
2.11	Выпуск школьной газеты №2	Пресс-киин «Кустук»	
4.11	В гостях у Астрид Линдгрэн	Громкая читка. Игра викторина по сказкам	1-6 кл
6-7.11	Т.Е.Черемкин-Толомон	Суруйааччы 75 сааһынан презентациянан олобун, айар үлэтин билиһиннэрии (каникулярное мероприятие)	1-5 кыл 6-9 кыл
13. 11	80 лет нашему первому президенту М.Е.Николаеву	Видео-информация	Для всех
13.10	Литературный калейдоскоп	Интеллектуальная игра (неделя русского языка и литературы)	1-4 кл
14.10	Надо знать	Выставка правовых советов	

		(неделя правых знаний)	
	Мои права и обязанности	Беседа, показ презентаций (неделя правых знаний)	5-11 кл
15.11	Жизнь и творчество Д.Н.Мамина-Сибиряка	Показ презентаций, беседа (неделя русского языка и литературы)	1-11 кл
16.10	Серая шейка	Литературный разбор произведения. Показ мультфильма(неделя русского языка и литературы)	1-4 кл
17.10	Давайте окунемся в мир поэзии	Конкурс чтецов(неделя русского языка и литературы)	1-10 кл
20.10	Конвенция о правах ребенка	Интегрированный библ урок (неделя правых знаний)	1-4 кл

В рамках месячника обновлена информационная выставка книг писателей-юбиляров. Подготовлена электронная папка для чтения, где вошли сказки К.И.Чуковского, Д.Н.Мамина-Сибиряка.

Сценарии и справки проведенных мероприятий (выбросно)

«Өбүгэлэрбит өтөхтөрүнэн» маршрут

(Экология сылын чэрчитинэн Самсоновтар педагогическай династияларын төрүттээччи Н.А.Самсонов 155 сааһын уонна П.Н.Самсонов 120 сылыгар ананар)

Буолар күнэ: алтынны 5 күнэ

Тэрийээччилэр: Самсоновтар педагогическай династиярын музейын үлэһиттэрэ, оскуола библиотекэрэ, технология - уруһуй учуутала Евсеев А.П., землеустроитель Алексеев Н.Н.

Кыттааччылар: 7-10 кыл үөрэнээччилэрэ

Сыала-соруга: Өбүгэлэр өтөхтөрүнэн ыллык суолу батыһа айан.Олорон ааспыт дьону үөрэтии, кэриэстээһин.Өбүгэлэрбит алаастарыттан киэң аартыкка киирбит ыллык суолларын ыраастааһын. Дойду сурахтаах, алаас ааттаах диэн өйдөбүлү киэңник билиһиннэри.

Айан былаана: Күүкэй Самсонов Куруцнаабы өтөбө Марков өтөбө
Чербөө өтөбө Нылаабыс өтөбө Уус унуохтаах Толоон Күүкэй

Айан сүрүн ис хоһооно: Самсонов Никита Афанасьевич- Күүкэй нэһилиэгин старостата, үөрэх-сырдык тарҕанарын туһугар олобун устата кыһаллыбыт киһи.1920 с Самсонов оҕонньор Куруннаабы дьиэтин биэрэн 32 оҕо үөрэммитэ. Бу оскуолаба П.Н. уонна Н.Е.Самсоновтар учуутал династиялара төрүттэммитэ. Үс көлүөнэ Самсоновтар Күүкэйи баһылаан олорбут төрүт сүөһү ииттиитинэн дьарыгырбыт баай ыал.

Марков Степан-Олоодо уола Марков Иннокентий Степанович 1942 с сэриигэ барбыт. 1943 с Москва анныгар Кунцево госпитальга өлбүт. Кини кыһа Анфиса Иннокентьевна – СР үтүөлээх учуутала, РСФСР үөрэҕириитин туйгуна. Уола Валерий Марков инженер-механик, технадзор полковнига, Россия бочуоттаах технадзор-инспектора

Татыйыына аңылабар Чөрбөөлөр олорбуттар. Сергеев Филипп олус көхтөөх, көрдөөх оҕонньор эбит. Сайын айы сиилэни баһылаан-көһүлээн симтэрэрэ , ол тэҥинэ оҕолору харах симсэ оонньоторун олус сөбүлүүрү үһү. Кини уола Александров Прокопий Филиппович – Педагогической үлэ ветерана, «Учууталлар учууталлара» бэлиэ хаһаайына.

Егор Афанасьевич уонна Ирина Алексеевна Львовтар Күүкэй Большевик колхоһун олохтоохторо. Уолаттара: Василий Егорович, улахан уол 1942 с ынырыллан барбыт. 1943 с Сталинград аннынаабы кыргыһыга өлбүт. Кини 4 оҕото нэһилиэк ытык дьоно этилэр. Онтон Львов Прокопий Егорович сулууспатын Япония кыранысатыгар саҕалаабыт. Ленинград сэриитигэр морской пехотаба пулеметчигынан сылдыбыт. Прокопий Егорович 1953 с үчүгэй үлэтин иһин Москваба ВДНХ-ба баран кэлбитэ. Ол бара сырыттабына улахан уочаракка олохтоохтор силэйэн биэрэллэр, инники аһараллар эбит. Бу олохтоохтор «За оборону Ленинграда» мэтээли көрөн махталлара эбит.

Толоон Табаах өтөҕөр Федоров Потап Федорович олорбут - удьуор мас ууһа. Кини 4 уолуттан Аба дойду сэриитин толоонуттан Николай, Степан, Григорий төннүбэтэхтэрэ. Николай кыргыттара хаалан удьуор утумум салҕаммыта. Матвей 1946 с эргиллибитэ.

Н.А.Самсонов өтөбүн үөрэтии уруһуйунан көрдөрүүгэ анааран чинчийии. Маңнайгы оскуола олобуругар сахалыы оонньоулар. Аара аяаңна ыллык суолу кэңэтии, ыраастааһын. Айылба харыстабылыгар аналлаах плакат ууруута.

Көңүл үтөө санаа акцията Самсонов Никита Афанасьевич - Күүкэй нэһилиэгин старостата (1895-1919 сс), үөрэх-сырдык тарҕанарын туһугар олобун устата кыһаллыбыт киһи. Тэрээһин кини үтөө холобуругар тирэҕирдэ, презентациянан дириң ис хоһоонноох олобо

кэпсэннэ.

Көлүөнэлэр иитилибит суруйааччылара

(П.Н.Тобуроков 100 сааһын көрсө литературнай-музыкальнай көрсүһүү)

Сыала-соруга: Суруйааччы П.Н.Тобуроков айар үлэтин ыччакка тирэди, сүгүрүйүү.

Кыттааччы: үөрэнээччилэр, оскуола коллектива

Аванцена кизргэлэ : Суруйааччы портрета, тула сибэки, “Уруйдан, буйун-учуутал, сүдү суруйааччы”- сурук

Тэрээһин хаамыта: презентациянан олоҕо, айар үлэтэ кэпсэнэр. Түһүмэхтэринэн ырыа ылланар, хоһоон аабыллар.

Ытыгааччы: Үтүө күнүнэн, күндү үөрэнээччилэр, учууталлар.

Сүргэбитин көтөҕө

Сүрэхпитин өрүкүтэ,

Тобуруокаптыт хоһооно

Тохтор көмүс дорҕооно

Бүгүн манна дуорайар,

Бүтүн көлүөнэни түмэр.

Эһиги Саха норуодунай поэтын 100 сааһыгар анаммыт литературнай-музыкальнай көрсүһүү кыттыылааҕа буолбуккутунан эбэрдэлиибин. “Күнү кытта оонньуубут” ырыа, 4 кыл

Саха норуодунай поэт Петр Николаевич Тобуруокап (2 слайд)
Иванов Василий Ксенофонович- Кустуктуурап (3 слайд) Саха норуотун тапталлаах поэтэ элбэх оҕолоох дьиэ кэргэннэ бастакы оҕон төрөөбүт эбит. Ыаллар быыкаа уолларын Бочойо диэн таптаан ааттыыллара. Кини оскуола боруогун атыллыан иннинэ таайа Василий Кустуктуурап ааҕарга үөрэппит. Тобуруокап кэлин поэт-суруйааччы буолар дьылҕатын түстээбит киһинэн буолар.

Үөрэх сырдык суола

Арылыннын оҕоҕо барытыгар “Үөрэнэ барабыт” ырыа, 1 кыл

Народнай поэт төрөппүттэрэ (4 слайд) Дойду сурахтаах, алаас ааттаах (5 слайд) Ийэлээх аҕалара оҕолорун үөрэттэрээри алаастан оскуолалаах сиргэ көһөн киирбиттэр. Чахчы да үөрэххэ дьобурдаах уол бастакы кылааһы көтөн иккис кылаастан үөрэҕин саҕалаабыта.

Өскө наһаа баҕарыаң

Наһаа күүскэ кыһаныаң

Баҕарбыккын толоруоң

Санаабыккын оңоруоң “Сэттэ” хоһ, 6 кыл, “Мороз кэллэ” ырыа, 2 кыл,

“Биирдэ мэник туохтаабыт” ырыа, 3 кыл

П.Н.Тобуруокап бииргэ төрөөбүттэрэ (6 слайд) Бу элбэх оҕолоох ыалтан поэт бииргэ төрөөбүт быраата Николай Николаевич Саха сирин биллэр учуонайа, филология билимин доктора, профессор буолбута.

“18 һым бүгүн туолла” хоһ, 11 кыл

Өбүгэ үгэһэ ыныран

Сүрэҕим тыатыгар тардыста (7 слайд) Аҕалара Ньюкулай булчут буолан

уолаттарын булка эрдэттэн сыһыаран Петр Тобуруокап бултуурун сөбүлүүрө, олобун устата айылбаа сылдыарын туохтаабар да ордороро, айар талаана арыллара.

Айылба абылаңа

Ахтыллар хоһоонноругар

Аан дойду кэрэтэ

Арыллар айымньытыгар “Күөрэгэй” хоһ Варя Евсеева, 1 кыл, «Манган мастер» ырыа, 8 кыл “Саһа хаар” 8 кыл, “Күөрэгэйдиин көрсүһүү”, 7 кыл

Ийэ дойдуну көмүскүү... (8слайд) Бүлүү педучилищетын бүтэрэн учуутал үлэтин саһа саһалаан эрдэбинэ Ийэ дойдубутугар фашискай талабырдыттар саһа түспүттэрэ. Эдэр учуутал сэриигэ барарга 4 төгүл көрдөһүү түһэрэн Сталинград уоттаах кыргыһыгар, пулеметчигынан сылдыбыта.

Сэрии ытык сылларын,

Санньыар ыар кэмнэрин,

Саһа хорсун салаатын

Сүрэбин бааһы кыланьытын

Сүгүрүүэ истиэбиң! “Мин салаат этим” хоһ, 9 кыл

Икки сүрэх тардыһыта (9 слайд) Сэрии толоонуттан бааһыран, дойдубутугар эргиллэн кэлэн, таптыыр кыһынаан тыыннаах көрсөннөр педагогическай үлэлэрин салаабыттар. “Чэмэлиинэ” ырыа, 5 кыл, “Кыһыңны киһэ” ырыа, 11 кыл

Петр Николаевич үлэ үөһүгэр (10 слайд) Талбыт идэтинэн үөрэбири салаатыгар учууталтан РОНО сэбиэдиссэйигэр тийэ барыта 33 сыл үлэлээбитэ. Итини сэргэ айар дьобурун сайыннарбыта. 1957 с СССР суруйааччыларын союһун чилэнэ буолбута. “Күндү Бүлүү Эбэбит” хоһ, 5 кыл

Суруйааччы суруйааччылардыын) (11 слайд) Петр Николаевич А.М.Горькай аатынан институтка Үрдүкү литературнай кууруска үөрэммитэ. Манна саһа эдэр ыччатын суруйуу кистэлэннэригэр угуйар, творческай семинары салайан ыытар. Бу институтка старшай преподавателлиир, саһа тылбаасчыттарын үөрэтэр. 1979 сылтан идэтийбит суруйааччы буолар.

Дойдубун Саһам сирин

Туохтан да ордордорбун

Москвaм сөң ньиргиэрин

Хаһан да умнуо суохпун. “Барыта саһалы” хоһ, 10 кыл

Суруйааччы оһолор ортолоругар (12 слайд) Учуутал да идэлээбинэн, оһо психологиятын билэр да буолан үгүс айымньыта оһолорго анаммыта. Бу айымньылар оһолорго таптала, олобу үөрүүлээхтик көрөрө, дьиибэлээбэ-хооболооһо кинилэри тардара, тыла-өһө дэбигис өйдөнүмтүөтүнэн элбэх көлүөнэ иитиллибитэ. 1947 с. Өктөөп Өрөбүлүүссүйэтин 30 сылыгар аналлаах өрөспүүбүлүкэтээби куонкуруска кыттан «Буукубалар

мунньахтара» поэмата уонна «Лыях» кэпсээнэ бастакы бириэмийэни ылбыттара. Кини айымньылары кинигэбэ тиһиллэн киэн эйгэбэ тахсыбыттара. Суруйааччы быһыытынан биллибитэ, биһирэммитэ.

Кырачаан оҕобут

Тылланаат даҕаны

Куту-сүрү тутан

Тобуруокаптыт хоһоонун

Кута-симэ ааҕара

Таһыччы үчүгэй буолаҕа “Танюша биебэкээм” хоһ, 3 кыл, “Мэнигийээн мэникчээн” хоһ, 1 кыл, “Оҕонньордоох эмээхсин” хоһ, 4 кыл

Хоһоонноро ырыа холууба буолан көппүттэрэ (13 слайд) Поэт 350 хоһооно ырыа буолан саха тыынаах эрэ барытын кутун туппута. Ол да иһин наруодунай поэт Эллэй кинини ырыа Бүөтүр диэн ааттаабыт. Тобуруокап хоһоонноро ырыа буолан көппүттэригэр мелодистарга, композитордарга, ырыаһыттарга диринник махтанара, кинилэрдиин алтыстаҕына хоһоонун тыллара ордук ылбаҕайдык ырыа матыыба буолан тахсалара. Икки айар кут ис сүрэхтэн таһаарбыт үлэлэрэ уостан-уоска түһэриллэн ырыа холууба буолан дайбыта, Петр Тобуруокап Норуоднай поэт үрдүк аатын ылбыта.

Ыллам-чаҕаан тыллара

Хоһооңо холбоспота,

Ылбаҕай ырыа буолан

Ырыаҕа ылламмыта.

Оҕо-аймах тулук гынан туотата туойбута

Ыччат дьон ымыы гынан көтүппүтэ

Көмүс куластар күөрэгэй гынан күөрэппиттэрэ

Уостан уоска түһэриллэн

Норуот тапталын ылбыта. “Мутукча сыта” ырыа, 6 кыл

Күн сөтүөлээн Күөрэйэн тахсар Күүкэй Эбэ Хотун! (14 слайд)

Тобуруокап Сунтаар улууһугар суруйааччылар сүбэ мунньахтарыгар кэлэ сылдьыбыта биллэр. Кини “Күүкэй күөлэ” диэн хоһооно бу кэмнэргэ суруллубут буолуон сөп.

Улахан поэттыт тумнубатах

Күүкэй Эбэ Хотуну.

Тохтоон көрөн, умсугуйа-сөбө

Хотуйбута дыктитиэн... “Күүкэй күөлэ” хоһ, 5 кыл

Народнай поэт бэлиэ түгэннэрэ (15 слайд) Петр Тобуруокап оҕо сааһын доҕотторунаан «Эдэр сибэкки» диэн ааттаан бастакы «хомуурунньуктары» илиинэн суруйан таһаарбыттарын олус күндүтүк саныыра, олобун биир бэлиэ түгэнэ этэ. Айар үлэтин үрдүк ситиһиилэринэн араас үрдүк таһымнаах мунньахтарга, көрсүһүүлэргэ, сийиэстэргэ кыттыыны ылбыта. Аҕа дойду

улуу сэриитин 2 ст орденанан, Бочуот знага мэтээлинэн, элбэх грамоталарынан наҕараадаламмыта. “Доҕордоһуу тойуга” хон, 2 кыл

Тобуруокаптар дьизэ кэргэттэрэ (16 слайд) Айар үлэ абыланар ылларбыт аҕалаах дьизэ кэргэн биир ураты тутуһулар быраабылалаах эбиттэрэ үһү. Иллээх дьизэ кэргэн сарсыарда 7 ч иннинэ, аҕалара үлэлиир кэмигэр иэйиитин аралдыһпат, мэхэйдээбэт этилэр.

52 сыл бииргэ (17 слайд) П.Н.Тобуруокап кэргэнинээн Евгения Васильевнаһын орто дойдуга кэлбит аналларын толору ситэн, уһун дьоллоох олобу олон ааспыттар. “Дьол диэн ол тугуй” хон, 9 кыл

(18 слайд) Атын слайдалар саҥа тиэмэтинэн көрдөрүллэ тураллар.

Сүүһүнэн ырыалаах

Сүгүрүйэр поэптыгар

Сүүс сааһынан

Сүһүөхпүтүгэр туран

Сүгүрүйүөбүң доҕоттоор! (Тураллар, тохтобул)

Норуодунай суруйааччы

Петр Николаевич Тобуруокапка

Нохтолоох сүрэби нөрүтэн,

Нөрүөн нөргүйдүбүт! (ытыс тыаһа)

Саха норуота таптыыр, ытыктыыр поэт-суруйааччы литературнай ырыа-хоһоон түһүлгэтигэр кыттыбыт үөрэнээччилэргэ, учууталларга барҕа махтал. Өрүү да манньык билиини-көрүүнү ханата, кэрэни кэрэхсии сылдыһын.

В рамках недели русского языка и литературы в библиотеке проведены мероприятия, которые способствовали повышению интереса к чтению, закреплению пройденного. Для начальных классов проведена «своя игра» интеллектуальная характера «Литературный калейдоскоп». Дети старались отвечать по-русски. Игра состоялась из 5 этапов и с 5 вопросов разного уровня, по которым набрали баллы. Применение игровых и занимательных форм работы в библиотеке дали только положительные эмоции, все активно участвовали. Наблюдалась повышенный интерес к игре. Мероприятие прошло очень оживленно. В течение увлекательной игры дети соревновались на знание сказок, отвечали на вопросы. По окончании игры

победителям были вручены дипломы победителя. Прокопьева Дарина, 4 кл 1 м, (380 балл), Сидоров Дьулус, 2 кл 2 м, (200балл), Федорова Сулустаана, 4 кл 3 м, (160 балл).

В среду день писателя-юбиляра Д.Н.Мамина-Сибиряка. Для всех любознательных была показана презентация. Учащихся виде беседы познакомились с биографией и творчеством писателя. Охват учащихся в основном средние и начальные классы. Не легкая жизнь писателя Д.Н.Мамина-Сибиряка вызвала какой - то интерес у ребят, как будто проснулось желание самостоятельного знакомства с литературой. Для самостоятельного чтения приготовила электронный вариант Алёнушкины сказки: Ванькины именины, Медведко, Пора спать, Приемьш, Про Воронушку-чёрную головушку и жёлтую птичку Канарейку, Серая Шейка, Сказка про храброго Зайца - длинные уши, косые глаза, короткий хвост.

По сказке “Серая шейка” был проведен литературный разбор произведения и показ мультфильма.

Конкурс чтецов по классам «Давайте окунемся в мир поэзии»

ИЕС: Ребята, как вы думаете зачем нужны конкурсы чтецов? (мнение детей)

Правильно, в подобных конкурсах вы упражняетесь в выразительном исполнении коротких стихотворений, воспитываете в себе положительное отношение к поэтическим произведениям, а также пробуждаете чувство ритма и рифмы.

Разрешите представить Вам жюри конкурса чтецов: Саввинову К.Е., Колесову З.А., Николаеву М.В. и Иванову А.И.

ФМВ: Нашим первопроходцем станет коллектив 9 класса со стихотворениями великого русского поэта - имажиниста Сергея Есенина, Анны Ахматовой и Михаила Ломоносова.

ИЕС: Приглашаем на сцену первоклассников со стихотворением детского писателя Корнея Чуковского «Телефон».

ФМВ: Выступает коллектив 2 класса. «Муха Цокотуха» Корней Чуковский.

ИЕС: Приглашаем на сцену учеников 3 класса Никифорова Алмаас со стихотворением Самуила Маршака «Зоосад» и Анжелину Александрову со стихотворением «Глупый маленький котенок»

ФМВ: Выступает коллектив 4 класса со стихотворением Станислава Фуриня «Чтобы солнышко светило»

ИЕС: Приглашаем на сцену 5 класса

ИЕС: Познакомит нас со стихотворением Михаила Лермонтова «Тучи» коллектив 6 класса

ФМВ: Закончит наш конкурс чтецов коллектив 10 класса со стихотворениями Михаила Лермонтова.

ФМВ: Провожаем жюри для подведения итога конкурса чтецов. А в это время мы вручим грамоты и призы участникам прошедшей недели русского языка и литературы (вручаем грамоты)

ИЕС: Слово предоставляется члену жюри _____
для подведения итога конкурса чтецов (вручает грамоты)

ФМВ: До новых встреч на неделе русского языка и литературы! Спасибо всем тем, кто принял участие!